

CENTRALE BANK VAN ARUBA

1 maart 2015

Richtlijn Integere Bedrijfsvoering

§ 1 Definities

Artikel 1

In deze richtlijn wordt, tenzij anders bepaald, verstaan onder:

- instelling:
- a. een kredietinstelling, bedoeld in artikel 1 van de Landsverordening toezicht kredietwezen (AB 1998 no. 16) (Ltk);
 - b. een elektronisch geldinstelling, bedoeld in artikel 1 van de Ltk;
 - c. een verzekeraar, bedoeld in artikel 1 van de Landsverordening toezicht verzekeringsbedrijf (AB 2000 no. 82) (Ltv);
 - d. een assurantiebemiddelaar, bedoeld in artikel 27b, vierde lid, van de Ltv;
 - e. een geldtransactiebedrijf, bedoeld in artikel 1 van de Landsverordening toezicht geldtransactiebedrijven (AB 2003 no. 60) (Ltg);
 - f. een trustkantoor, bedoeld in artikel 1 van de Landsverordening toezicht trustkantoren (AB 2009 no. 13) (Ltt);
 - g. een ondernemingspensioenfonds, bedoeld in artikel 1 van de Landsverordening ondernemingspensioenfondsen (Lop) (AB 1998 no. GT 17).
- CBA:
- incident:
- afgeschermd rekening:
- integriteitsrisico:
- de Centrale Bank van Aruba.
- een gedraging of gebeurtenis die een ernstig gevaar vormt voor een integere uitoefening van het bedrijf van de desbetreffende instelling.
- een rekening waarop een saldo in geld, effecten, edele metalen of andere waarden kan worden aangehouden en waarbij de identiteit van de cliënt bij de transactieverwerking niet zichtbaar is of anderszins afgeschermd is door slechts gebruik te maken van een (rekening)nummer, een ander nummer of codewoord, terwijl de identiteit van de cliënt wel bekend is bij de kredietinstelling.
- gevaar voor aantasting van de reputatie of bestaande of toekomstige bedreiging van vermogen of resultaat van een instelling als gevolg van een ontoereikende naleving van hetgeen bij of krachtens enig wettelijk voorschrift dan wel interne regel is voorgeschreven of handelen of

nalaten in strijd met hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt.

integriteitsgevoelige functies: functies die als zodanig door de instelling zijn aangewezen. Daaronder vallen in ieder geval:

- a. functies van leidinggevende functionarissen die ressorteren onder de door de CBA te toetsen bestuurders of andere personen die het beleid van de instelling bepalen of medebepalen; of
- b. de zogenoemde sleutelfuncties waaraan een bevoegdheid is verbonden die een wezenlijk risico inhoudt voor de integere uitoefening van het bedrijf van de instelling en die onder meer betrekking hebben op:
 - de beschikking over het beheer van vermogen of waarden van de instelling of derden dan wel het aangaan van verplichtingen namens de instelling;
 - de toegang tot persoonsgegevens of bedrijfsgevoelige informatie over de instelling of derden; en
 - de uitvoering van controlerende of toezichthoudende werkzaamheden ten aanzien van de administratieve organisatie en het systeem van interne controle van de instelling en de naleving van toepasselijke regelgeving en interne voorschriften.

§ 2 Betrouwbaarheids-en geschiktheidstoetsing

Artikel 2

1. De betrouwbaarheid van een bestuurder, andere persoon die het beleid van de instelling bepaalt of medebepaalt, lid van de raad van commissarissen, dan wel van het orgaan van de instelling dat een aan die van raad van commissarissen gelijksoortige taak heeft of houder van een gekwalificeerde deelneming¹ staat buiten twijfel wanneer dat door de CBA voor de toepassing van de toezichtlandsverordeningen is vastgesteld.
2. De CBA stelt vast of de betrouwbaarheid van een persoon, bedoeld in artikel 2, eerste lid, buiten twijfel staat op basis van diens voornemens, handelingen en antecedenten.
3. De CBA neemt bij de beoordeling, bedoeld in het eerste lid, in ieder geval in aanmerking de in bijlagen A1 tot en met E genoemde antecedenten, alsmede:
 - a. het onderlinge verband tussen de aan een antecedent ten grondslag liggende gedraging of gedragingen en de overige omstandigheden van het geval;
 - b. de belangen die de betreffende toezichtlandsverordening beoogt te beschermen; en
 - c. de overige belangen van de instelling en de betrokkene.

¹ Een direct of indirect belang van meer dan tien procent van het geplaatste aandelenkapitaal van een kredietinstelling, een verzekeraar, een geldtransactiebedrijf, een trustkantoor of een assurantiebemiddelaar of het direct of indirect kunnen uitoefenen van de stemrechten in kredietinstelling, een verzekeraar, een geldtransactiebedrijf of een trustkantoor of het direct of indirect kunnen uitoefenen van een daarmee vergelijkbare zeggenschap.

4. De betrouwbaarheid van een persoon, bedoeld in artikel 2, eerste lid, staat in ieder geval niet buiten twijfel indien deze veroordeeld is ter zake van een misdrijf, genoemd in bijlage A2, indien er sinds het onherroepelijk worden van de uitspraak minder dan acht jaren zijn verstreken.
5. De CBA kan op grond van de omstandigheden of belangen, genoemd in artikel 2, derde lid, afwijken van het vierde lid.

Artikel 3

De toetsing van de geschiktheid richt zich op het beoordelen van de kennis, vaardigheden en professioneel gedrag van een bestuurder, andere persoon die het beleid van de instelling bepaalt of medebepaalt of lid van de raad van commissarissen dan wel van het orgaan dat een aan die van raad van commissarissen gelijksoortige taak heeft. De kennis, vaardigheden en professioneel gedrag blijken onder meer uit opleiding, werkervaring, competenties en de toepassing daarvan in de praktijk.

Artikel 4

De CBA verkrijgt inzicht in de in artikel 2, tweede lid, bedoelde voornemens, handelingen en antecedenten en de in artikel 3 bedoelde kennis, vaardigheden en professioneel gedrag uit onder meer:

- a. het door de betrokkene ingevulde toetsingsformulier zoals vastgesteld door de CBA en de daarbij te verstrekken informatie;
- b. door de Procureur-Generaal uit inlichtingen van de justitiële documentatiedienst verstrekte gegevens;
- c. overige gegevens en inlichtingen verkregen van het Openbaar Ministerie;
- d. gegevens en inlichtingen verkregen van de Directie der Belastingen;
- e. gegevens en inlichtingen verkregen van Arubaanse of buitenlandse overheidsinstanties dan wel van buitenlandse van overheidswege aangewezen instanties die belast zijn met het toezicht op financiële markten of op personen die op die markten werkzaam zijn;
- f. inlichtingen, verkregen van door de betrokkene opgegeven referenties;
- g. gegevens uit openbare bronnen;
- h. inlichtingen, verkregen van curatoren of bewindvoerders met betrekking tot faillissementen, surseances, schuldsaneringen, bewindvoeringen of noodregelingen waarbij de betrokkene betrokken is geweest;
- i. inlichtingen, verkregen van organisaties van huidige of voormalige beroepsgeenoten van de betrokkene;
- j. gegevens en inlichtingen verkregen middels eigen onderzoek door de CBA.

Artikel 5

1. Bij de beoordeling van de geschiktheid neemt de CBA mede in aanmerking de overige functies en posities die de betrokkene bekleedt en/of heeft bekleed.

2. Een combinatie van functies als bestuurder en lid van de raad van commissarissen dan wel van het orgaan dat een aan die van raad van commissarissen gelijksoortige taak heeft bij dezelfde instelling, is niet toegestaan.

Artikel 6

De CBA kan overgaan tot een herbeoordeling van de betrouwbaarheid en/of geschiktheid van een persoon, bedoeld in artikel 2, eerste lid, indien een wijziging in de relevante feiten en omstandigheden een redelijke aanleiding geeft tot een nieuwe beoordeling.

§ 3 Integere uitoefening van het bedrijf

Artikel 7

1. Een instelling draagt zorg voor een systematische analyse van integriteitsrisico's.
2. Een instelling legt haar beleid met betrekking tot de integere uitoefening van haar bedrijf schriftelijk vast en draagt er zorg voor dat het beleid zijn neerslag vindt in schriftelijke procedures en maatregelen.
3. Een instelling informeert alle relevante bedrijfsonderdelen over het beleid, procedures en maatregelen.
4. Een instelling draagt zorg voor de uitvoering en de systematische toetsing van het beleid en de procedures en maatregelen.
5. Een instelling beschikt over procedures die erin voorzien dat gesignaleerde tekortkomingen of gebreken worden gerapporteerd aan de functionaris, bedoeld in artikel 14.
6. Een instelling beschikt over procedures die erin voorzien dat gesignaleerde tekortkomingen of gebreken met betrekking tot de integere uitoefening van het bedrijf tot een gepaste bijstelling van het beleid, procedures en maatregelen leiden.

Artikel 8

Een instelling draagt zorg voor een integriteitsbewuste bedrijfscultuur, ingebed in de bedrijfsvoering.

Artikel 9

1. Een kredietinstelling, elektronisch geldinstelling of verzekeraar voert een beleid inzake beloningen dat niet aanmoedigt tot het nemen van meer risico's dan voor de desbetreffende instelling aanvaardbaar is.
2. Een kredietinstelling, elektronisch geldinstelling en verzekeraar legt het beleid inzake beloningen schriftelijk vast. Het beleid is afgestemd op de aard, omvang, complexiteit en het risicoprofiel van de kredietinstelling, elektronisch geldinstelling of verzekeraar.

Artikel 10

1. Een kredietinstelling, elektronisch geldinstelling of verzekeraar beschikt over procedures en maatregelen met betrekking tot het tegengaan van verstrengeling van haar belangen of die van haar cliënten met privé belangen van:
 - a. bestuurders en andere personen die het beleid van de instelling bepalen of medebepalen;
 - b. leden van de raad van commissarissen dan wel het orgaan dat een aan die van raad van commissarissen gelijksoortige taak heeft;
 - c. andere werknemers of andere personen die in opdracht van de instelling op structurele basis werkzaamheden voor haar verrichten;
 - d. houders van een gekwalificeerde deelneming of aan hen gelieerde personen of bedrijven.
2. Een ondernemingspensioenfonds beschikt over procedures en maatregelen met betrekking tot het tegengaan van verstrengeling van haar belangen met privé belangen van:
 - a. bestuurders en andere personen die het beleid van het ondernemingspensioenfonds bepalen of medebepalen;
 - b. leden van de raad van toezicht;
 - c. andere werknemers of andere personen die in opdracht van het ondernemingspensioenfonds op structurele basis werkzaamheden voor het pensioenfonds verrichten;
3. Dienstverlening door een kredietinstelling, elektronisch geldinstelling, ondernemingspensioenfonds of verzekeraar op basis van personeelscondities aan bestuurders en andere personen die het beleid van de instelling bepalen of medebepalen vindt uitsluitend plaats in de normale uitoefening van het bedrijf en vindt telkens slechts plaats met instemming van de raad van commissarissen of raad van toezicht dan wel het orgaan dat een aan die van raad van commissarissen gelijksoortige taak heeft:
 - a. indien de dienst buiten de grenzen van personeelscondities wordt verleend vindt deze uitsluitend plaats in de normale uitoefening van het bedrijf en tegen de geldende commerciële voorwaarden en zekerheden;
 - b. dienstverlening door de instelling aan leden van de raad van commissarissen of de raad van toezicht dan wel het orgaan dat een aan die van raad van commissarissen gelijksoortige taak heeft, alsmede aan familieleden, niet zijnde personeelsleden, van bestuurders of andere personen die het beleid van de instelling bepalen of medebepalen, van leden van de raad van commissarissen of de raad van toezicht dan wel het orgaan dat een aan die van raad van commissarissen gelijksoortige taak heeft en van houders van een gekwalificeerde deelneming of aan hen gelieerde personen of bedrijven, geschiedt uitsluitend in de normale uitoefening van het bedrijf en tegen de geldende commerciële voorwaarden en zekerheden.

Artikel 11

1. Een kredietinstelling dient te beschikken over beleid, procedures en maatregelen met betrekking tot afgeschermdre rekeningen en rekeningen waarop waarden worden aangehouden ten behoeve van derden.

2. Een kredietinstelling voert een restrictief beleid ten aanzien van het openen van afgeschermdre rekeningen.
3. Een kredietinstelling stelt geen afgeschermdre rekeningen open, anders dan met het oog op de bescherming van privacy en veiligheid van cliënten dan wel ter voorkoming van misbruik van voorwetenschap.
4. Een kredietinstelling stelt adequate instructies voor het personeel op met betrekking tot het openen en beheren van afgeschermdre rekeningen.

Artikel 12

1. Een instelling dient te beschikken over een schriftelijke regeling om werknemers in staat te stellen om zonder gevaar voor hun rechtspositie een vermeende misstand van algemene, operationele en financiële aard binnen de instelling te kunnen melden aan (de voorzitter van) het bestuur of aan een aangewezen vertrouwenspersoon.
2. Vermeende misstanden die het functioneren van een bestuurder betreffen kunnen worden gemeld aan de voorzitter van de raad van commissarissen of aan een orgaan dat een aan die raad van commissarissen gelijksoortige taak heeft of, indien de instelling niet over een dergelijk orgaan beschikt, een aangewezen vertrouwenspersoon.
3. De regeling, bedoeld in het eerste lid, gaat in ieder geval in op:
 - a. de verdere procedure;
 - b. de persoon aan wie de vermeende misstand kenbaar wordt gemaakt;
 - c. het interne onderzoek;
 - d. de in acht te nemen geheimhouding; en
 - e. de rechtsbescherming van de melder, mits deze te goeder trouw handelt.

Artikel 13

1. Een instelling beschikt over procedures en maatregelen met betrekking tot de omgang met en de vastlegging van incidenten en legt deze schriftelijk vast. Die procedures en maatregelen voorzien in elk geval in:
 - a. een degelijke administratieve vastlegging van de kenmerken van het incident, de gegevens over de personen die het incident hebben veroorzaakt of anderszins daarbij betrokken waren en de naar aanleiding van het incident genomen maatregelen;
 - b. de wijze van afhandeling van incidenten; en
 - c. de informatieverstrekking aan de CBA.
2. Een instelling neemt naar aanleiding van een incident maatregelen die zijn gericht op het beheersen van de opgetreden risico's en het voorkomen van herhaling.
3. Een instelling informeert de CBA onverwijld schriftelijk omtrent incidenten.

Artikel 14

1. Een instelling wijst ten minste één functionaris aan die is belast met de zorg voor de naleving van de wettelijke voorschriften en interne regels en procedures met betrekking tot de integere uitoefening van het bedrijf. Deze functionaris voert zijn taak op een onafhankelijke en effectieve wijze uit.
2. De instelling draagt er zorg voor dat de functionaris, bedoeld in het eerste lid, binnen korte tijd kan beschikken over alle gegevens die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van zijn taak, waaronder transactiegegevens en de gegevens die de instelling heeft vastgelegd ingevolge deze richtlijn.
3. Een instelling waarborgt dat kennis die wordt opgedaan bij de uitvoering van het eerste lid binnen haar organisatie beschikbaar blijft.

Artikel 15

1. Een instelling beschikt met het oog op een integere uitoefening van het bedrijf over procedures en maatregelen met betrekking tot:
 - a. de acceptatie van cliënten;
 - b. het vaststellen van de identiteit van cliënten en de verificatie van diens identiteit;
 - c. risicoclassificaties ten aanzien van cliënten, producten en diensten;
 - d. de analyse van gegevens van cliënten, mede in relatie tot de door die cliënten afgenomen producten of diensten, en de detectie van afwijkende transactiepatronen.
2. Aan de hand van de procedures en maatregelen, bedoeld in het eerste lid, bepaalt de instelling tevens de risico's van bepaalde cliënten, producten of diensten voor de integere uitoefening van haar bedrijf.
3. Een instelling draagt zorg voor de documentatie en vastlegging met betrekking tot de acceptatie en indeling naar risico van cliënten en de bewaking van het handelen van cliënten. Dergelijke gegevens worden bewaard tot tien jaar na de dienstverlening dan wel het beëindigen van de relatie met de desbetreffende cliënt.

Artikel 16

1. Een instelling houdt een overzicht bij van de integriteitsgevoelige functies in haar organisatie, en van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden behorende bij elk van de functies.
2. Een instelling beschikt over schriftelijke procedures en maatregelen die waarborgen dat integriteitsgevoelige functies slechts worden bekleed door personen waarvan zij een onderbouwde beoordeling van de betrouwbaarheid heeft gemaakt en voortdurend blijft maken.
3. De werkzaamheden die zijn verricht ten behoeve van de naleving van het eerste en tweede lid en de uitkomsten van die werkzaamheden worden door de instelling schriftelijk vastgelegd.

§ 4 Inwerkingtreding

Artikel 17

De richtlijn treedt in werking op 1 maart 2015.

BIJLAGE A1

STRAFRECHTELIJKE ANTECEDENTEN

Onder strafrechtelijke antecedenten worden in ieder geval verstaan:

1. Veroordelingen bij overtreding strafbepalingen (inclusief buitenland)

Betrokkene is **bij rechterlijke uitspraak veroordeeld** ter zake van poging tot, voorbereiding van, (doen) plegen van, uitlokken van (mislukte uitlokking daaronder begrepen), medeplegen van en/of medeplichtigheid aan:

Wetboek van Strafrecht van Aruba (AB 2012 no. 24):

- openbare orde en discriminatie (artikelen 2:49 tot en met 2:97);
- gemeengevaarlijke misdrijven (artikelen 2:98 tot en met 2:127);
- openbaar gezag (artikelen 2:128 tot en met 2:164);
- meeneed (artikelen 2:165 tot en met 2:168);
- muntmisdrijven (artikelen 2:169 tot en met 2:172);
- andere valsheiddelicten dan muntmisdrijven (artikelen 2:175 tot en met 2:182 en 2:184 tot en met 2:188);
- misdrijven tegen de zeden (artikelen 2:193 tot en met 2:209);
- bedreiging met geweld of misdrijf (artikelen 2:254 en 2:255);
- geweldsmisdrijven tegen het leven (artikelen 2:259 tot en met 2:268);
- mishandeling (artikelen 2:273 tot en met 2:276);
- dood en lichamelijk letsel door schuld (artikelen 2:282 en 2:283);
- eenvoudige diefstal (artikel 2:288);
- diefstal onder verzwarende omstandigheden (artikelen 2:289 tot en met 2:291);
- afpersing (artikelen 2:294 en 2:295);
- verduistering (artikelen 2:298 tot en met 2:302);
- bedrog (artikelen 2:305 tot en met 2:324);
- benadeling van schuldeisers of rechthebbenden (artikelen 2:327 tot en met 2:332);
- vernieling (artikelen 2:334 tot en met 2:339);
- ambtsmisdrijven (artikelen 2:344 tot en met 2:363);
- heling en schuldheling (artikelen 2:397 tot en met 2:399);
- witwassen (artikelen 2:404 tot en met 2:406);
- opgave van valse naam, titel etc. (artikelen 3:17 tot en met 3:19);
- onbevoegd uitoefenen beroep (artikel 3:26);
- indruk wekken van officieel gesteund of erkend optreden (artikel 3:20);
- eigenmachtig handelen tijdens surseance (artikel 3:37).

Algemene Landsverordening belastingen (AB 2004 no. 10):

- overtreding fiscale wetgeving (artikel 68 en 70).

Landsverordening verdovende middelen (AB 1990 no. GT 7):

- met opzet in-, uit- of doorvoeren, bereiden, bewerken, verwerken, verkopen, afleveren, vervoeren, bezitten, aanwezig hebben, aanwenden, vervaardigen van harddrugs en softdrugs (artikelen 2 tot en met 4).

Vuurwapenverordening (AB 1998 no. GT 3):

- onbevoegd voorhanden hebben van een vuurwapen (artikel 3).

Wapenverordening (AB 1998 no. GT 4):

- onbevoegd voorhanden hebben van een wapen (artikel 1).

Landsverordening wegverkeer (AB 1997 no. 18):

- joyriding (artikel 3);
- andere feiten de verkeersveiligheid betreffende (artikel 4);
- rijden onder invloed (artikel 5);
- besturen van een motorvoertuig na rijverbod (artikel 6);
- motorvoertuig besturen na ontzegging (artikel 8);
- medewerking weigeren aan onderzoek (artikel 40 lid 2);
- besturen van een motorvoertuig voorzien van een valse kentekenplaat (artikel 17 lid 2 sub d).

Onder veroordelingen wordt ook verstaan veroordelingen in het buitenland wegens overtreding van één of meer daar geldende strafbepalingen vergelijkbaar met de hiervoor genoemde.

2. Transacties

De betrokkene heeft een vrijwillige betaling, bedoeld in het Wetboek van Strafrecht van Aruba, gedaan ter zake van één of meer van de hiervoor onder 1 genoemde strafbare feiten.

Onder transacties wordt ook verstaan in het buitenland met de ter zake bevoegde autoriteiten ter zake van overtreding van een of meer daar geldende strafbepalingen vergelijkbaar met de hiervoor genoemde.

3. (Voorwaardelijk) sepot, vrijspraak of ontslag van rechtsvervolging (inclusief buitenland)

Betrokkene wordt ter zake van een of meer van de hiervoor onder 1 genoemde strafbare feiten niet (verder) vervolgd, dan wel is vrijgesproken of ontslagen van rechtsvervolging.

Onder (voorwaardelijke) sepot, niet verdere vervolging, vrijspraak of ontslag van rechtsvervolging wordt ook verstaan soortgelijke uitspraken en maatregelen in het buitenland ter zake van overtreding van een of meer daar geldende strafbepalingen vergelijkbaar met de hiervoor genoemde.

4. Andere feiten of omstandigheden

Andere feiten of omstandigheden die redelijkerwijs voor de toezichthouder van belang kunnen zijn voor de beoordeling van de betrouwbaarheid van betrokkene, zoals bijvoorbeeld blijkend uit door tot de opsporing van strafbare feiten bevoegde ambtenaren opgemaakte processen-verbaal of rapporten die erop wijzen dat betrokkene mogelijk betrokken is (geweest) bij één of meer van de onder 1 genoemde strafbare feiten. Onder processen-verbaal of rapporten wordt ook verstaan soortgelijke documenten met gelijke bewijskracht, opgemaakt door tot de opsporing van strafbare feiten bevoegde ambtenaren in het buitenland ter zake van daar geldende strafbepalingen, vergelijkbaar met de onder 1 genoemde .

BIJLAGE A2

STRAFRECHTELIJKE ANTECEDENTEN

Veroordelingen (inclusief buitenland)

Betrokkene is **bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak** veroordeeld ter zake van een poging tot, voorbereiding van, (doen) plegen van, uitlokken van, mislukte uitlokking daaronder begrepen, medeplegen en/of medeplichtigheid aan:

- financiering van terrorisme (artikel 2:55 Wetboek van Strafrecht van Aruba);
- deelneming aan een organisatie, die het oogmerk heeft het plegen van misdrijven of het plegen van terroristische misdrijven (artikelen 2:79 en 2:80 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba);
- meened (artikel 2:165 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba);
- valsheid in geschrifte (artikelen 2:184 tot en met 2:188 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba);
- diefstal onder verzwarende omstandigheden (artikelen 2:289 tot en met 2:291 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba);
- verduistering (artikel 2:298 tot en met 2:301 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba);
- benadeling van schuldeisers of rechthebbenden (artikelen 2:327 tot en met 2:332 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba);
- opzetheling (artikel 2:397 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba);
- witwassen (artikelen 2:404 tot en met 2:406 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba);
- overtreding van een bepaling uit de sectorale toezichtlandsverordeningen en waarvoor betrokkene is veroordeeld tot een onvoorwaardelijke straf of een geldboete van ten minste de vierde categorie.

Onder veroordelingen wordt ook verstaan veroordelingen in het buitenland wegens overtreding van één of meer aldaar geldende strafbepalingen vergelijkbaar met de hierboven genoemde.

BIJLAGE B

FINANCIËLE ANTECEDENTEN

Onder financiële antecedenten, van belang voor de beoordeling van de daaraan ten grondslag liggende gedraging(en), worden in ieder geval verstaan:

Privé

- betrokkene heeft belangrijke persoonlijke financiële problemen gehad en deze hebben tot juridische, invorderings- of incassoprocedures geleid;
- ten aanzien van betrokkene is surseance van betaling, faillissement, schuldsanering of schuldeisersakkoord aangevraagd of uitgesproken;
- betrokkene is thans (in Aruba of elders) verwikkeld in één of meer juridische procedures naar aanleiding van persoonlijke financiële problemen, dan wel verwacht daarin betrokken te raken;
- de persoonlijke financiële verplichtingen van betrokkene staan naar algemene maatstaven niet in een gezonde financiële verhouding ten opzichte van de inkomsten en/of het vermogen.

Zakelijk

- de huidige of één van de voormalige werkgever(s) of enige vennootschap of rechtspersoon, waarbij betrokkene een functie bekleedt of bekleedde als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon, feitelijke zeggenschap over het beleid uitoefent of uitoefende of anderszins (mede)verantwoordelijk is of was voor het beleid, heeft belangrijke financiële problemen;
- met betrekking tot de huidige of één van de voormalige werkgever(s) of enige vennootschap of rechtspersoon, waarbij betrokkene een functie bekleedt of bekleedde als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon, feitelijke zeggenschap over het beleid uitoefent of uitoefende of anderszins (mede)verantwoordelijk is of was voor het beleid, surseance van betaling of faillissement is aangevraagd of uitgesproken;
- betrokkene is veroordeeld tot betalen van openstaande schulden wegens aansprakelijkheid voor faillissement van een vennootschap of rechtspersoon.

Andere feiten of omstandigheden

Andere feiten of omstandigheden aangaande betrokkene die wijzen op betrokkenheid van betrokkene bij één of meer financiële gedragingen, voor zover die redelijkerwijs voor de CBA van belang kunnen zijn voor de beoordeling van diens betrouwbaarheid.

BIJLAGE C

TOEZICHTANTECEDENTEN

Onder toezichtantecedenten, van belang voor de beoordeling van de daaraan ten grondslag liggende gedraging(en), worden in ieder geval verstaan:

- het verstrekken van onjuiste en/of onvolledige gegevens (waaronder in de PQ), aan een toezichthouder (in Aruba of elders);
- betrokkene of een vennootschap of rechtspersoon waarbij betrokkene een functie als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon bekleedt of bekleedde, feitelijke zeggenschap in het bestuur uitoefent of uitoefende of anderszins (mede)verantwoordelijk is of was voor het beleid is een toelating, vergunning of ontheffing geweigerd door een toezichthouder;
- een aan betrokkene of een vennootschap of rechtspersoon waarbij betrokkene een functie als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon bekleedt of bekleedde, feitelijke zeggenschap in het bestuur uitoefent of uitoefende of anderszins (mede)verantwoordelijk is of was voor het beleid verleende toelating, vergunning of ontheffing is ingetrokken door een toezichthouder;
- jegens betrokkene dan wel jegens zijn huidige of één van zijn voormalige werkgevers of een vennootschap of rechtspersoon, waarbij betrokkene een functie als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon bekleedt of bekleedde, feitelijk zeggenschap in het bestuur uitoefent of uitoefende of anderszins (mede-)verantwoordelijk is of was voor het beleid, is enige maatregel opgelegd door een toezichthouder (in Aruba of elders);
- aan betrokkene of aan een vennootschap of rechtspersoon waarbij betrokkene een functie als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon bekleedt of bekleedde, feitelijke zeggenschap in het bestuur uitoefent of uitoefende of anderszins (mede)verantwoordelijk is of was voor het beleid, is een verklaring van geen bezwaar door de Minister van Justitie ter zake van de oprichting van dan wel de wijziging van de statuten van een vennootschap geweigerd op gronden genoemd in artikel 38, tweede lid, artikel 155d, tweede lid, van het Wetboek van Koophandel en artikel 12, eerste lid, van de Landsverordening vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.

Andere feiten of omstandigheden

Andere feiten of omstandigheden aangaande betrokkene die wijzen op betrokkenheid bij één of meer gedragingen ter zake waarvan in Arubaanse of buitenlandse toezichtwetgeving regels zijn gesteld, welke gedraging of gedragingen redelijkerwijs voor de CBA van belang kunnen zijn voor de beoordeling van diens betrouwbaarheid.

BIJLAGE D

FISCALE ANTECEDENTEN

Onder fiscale antecedenten, van belang voor de beoordeling van de daaraan ten grondslag liggende gedraging(en), worden in ieder geval verstaan:

Privé

Aan betrokkene is een onherroepelijke vergrijpboete opgelegd of ten aanzien van betrokkene is er een lopende procedure gaande die oplegging van een vergrijpboete tot gevolg kan hebben op basis van één of meer van de hieronder opgesomde strafbare feiten uit de Algemene Landsverordening Belastingen (AB 2004 no. 10):

- het niet nakomen van inlichtingenverplichtingen (artikel 54).
- opzettelijk een onjuiste of onvolledige belastingaangifte doen (artikel 57);
- het is aan opzet of grove schuld van de belastingplichtige te wijten dat een belastingaanslag tot een te laag bedrag is vastgesteld of anderszins te weinig belasting is geheven (artikel 58);
- het is aan opzet of grove schuld van de belastingplichtige of inhoudingsplichtige te wijten dat belasting niet, gedeeltelijk niet, dan wel niet binnen de termijn is betaald (artikel 59).

Zakelijk

Ten aanzien van een belastingsubject wiens beleid (mede)bepaald werd door betrokkene is een onherroepelijke vergrijpboete opgelegd of er is een lopende procedure gaande die oplegging van een vergrijpboete tot gevolg kan hebben op basis van één of meer van de hieronder opgesomde strafbare feiten uit de Algemene Landsverordening Belastingen:

- het niet nakomen van inlichtingenverplichtingen (artikel 54).
- opzettelijk een onjuiste of onvolledige belastingaangifte doen (artikel 57);
- het is aan opzet of grove schuld van de belastingplichtige te wijten dat een belastingaanslag tot een te laag bedrag is vastgesteld of anderszins te weinig belasting is geheven (artikel 58);
- het is aan opzet of grove schuld van de belastingplichtige of inhoudingsplichtige te wijten dat belasting niet, gedeeltelijk niet, dan wel niet binnen de termijn is betaald (artikel 59).

Andere feiten of omstandigheden

Andere feiten of omstandigheden aangaande betrokkene die wijzen op betrokkenheid bij één of meer gedragingen, voor zover die redelijkerwijs voor de CBA van belang kunnen zijn. Afhankelijk van de specifieke situatie van het geval, kunnen hieronder - onder meer - bovengenoemde strafbare feiten vallen, ook indien geen vergrijpboete is opgelegd.

BIJLAGE E

OVERIGE ANTECEDENTEN

Onder overige antecedenten, van belang voor de beoordeling van de daaraan ten grondslag liggende gedraging(en), worden in ieder geval verstaan:

- betrokken is onderworpen of is onderworpen geweest aan een procedure tot het treffen van tuchtrechtelijke of andere vergelijkbare maatregelen door of vanwege een organisatie van beroepsgenoten in of buiten Aruba en deze procedure heeft jegens betrokkene geleid tot maatregelen; of
- betrokkene is betrokken of betrokken geweest bij enig conflict met zijn huidige dan wel een vorige werkgever aangaande de correcte invulling van zijn functie of naleving van gedragsnormen in verband met die taakvervulling en dit conflict heeft geleid tot het opleggen van een arbeidsrechtelijke sanctie aan betrokkene (zoals bijvoorbeeld in de vorm van een waarschuwing, berisping, schorsing of ontslag).

Andere feiten of omstandigheden

Andere feiten of omstandigheden aangaande betrokkene voor zover die redelijkerwijs voor de CBA van belang kunnen zijn.

Algemene toelichting

1. Inleiding

Per 1 januari 2013 is de Landsverordening herziening sectorale toezichtwetgeving (AB 2012 no. 55) in werking getreden. De volgende landsverordeningen zijn herzien:

- Landsverordening toezicht kredietwezen (AB 1998 no. 16: Ltk);
- Landsverordening toezicht verzekeringsbedrijf (AB 2000 no. 82: Ltv);
- Landsverordening toezicht geldtransactiebedrijven (AB 2003 no. 60: Ltg);
- Landsverordening toezicht trustkantoren (AB 2009 no. 13: Ltt).

Voorname landsverordeningen worden hierna tezamen met de Landsverordening toezicht ondernemingspensioenfondsen (AB 1998 no. GT 17: Lop) aangeduid als: toezichtlandsverordeningen. Met de inwerkingtreding van de Landsverordening herziening sectorale toezichtwetgeving is een bepaling ingevoerd betreffende de integere bedrijfsvoering van onder toezicht staande instellingen. Voorts zijn de voorschriften betreffende de betrouwbaarheid en geschiktheid van bestuurders, andere (mede)beleidsbepalers, leden van de raad van commissarissen of een soortgelijk orgaan en houders van een gekwalificeerde deelneming herzien en geharmoniseerd. De Lop werd reeds dienovereenkomstig herzien met de inwerkingtreding per 1 januari 2012 van de Aanpassingsverordening Landsverordening algemeen pensioen (AB 2011 no. 86). De toezichtlandsverordeningen bepalen dat een adequaat beleid voor een integere uitoefening van het bedrijf moet worden gevoerd en de bedrijfsvoering zodanig moet worden ingericht dat de integere uitoefening van het bedrijf is gewaarborgd. In de Ltk, Ltv, Ltg en Ltt richt deze bepaling zich tot de onder toezicht staande instelling. In de Lop is deze bepaling rechtstreeks gericht tot het bestuur van het ondernemingspensioenfonds. Tevens is bepaald dat de CBA richtlijnen kan geven met betrekking tot de integere uitoefening van het bedrijf c.q. de integere taakuitoefening en de betrouwbaarheids- en geschiktheidstoetsing.²

De onderhavige richtlijn bevat uniforme voorschriften voor alle sectoren die vallen onder de reikwijdte van de toezichtlandsverordeningen, te weten: kredietinstellingen, elektronisch geldinstellingen, verzekeraars, waaronder tevens begrepen bijzondere bedrijfsrisicoverzekeraars, bedoeld in artikel 1 van het Landsbesluit bijzondere bedrijfsrisicoverzekeraars (AB 2002 no. 50), assurantiebemiddelaars³, geldtransactiebedrijven, trustkantoren en ondernemingspensioenfondsen. De richtlijn geeft een uitwerking van de bepalingen van de sectorale toezichtwetgeving met betrekking tot de integere bedrijfsvoering en de betrouwbaarheid en geschiktheid. Integriteit is een internationaal aanvaarde voorwaarde voor een gezonde financiële sector. Een instelling dient te voorkomen dat zij betrokken raakt bij handelingen die tegen de wet indruisen en/of handelingen die ingaan tegen wat maatschappelijk betamelijk is. De ratio hiervan is het vertrouwen van onder meer het publiek. Integriteit vormt een van de pijlers van dit vertrouwen.

² Artikel 19a, derde lid, van de Ltk, artikel 14d, derde lid, van de Ltv, artikel 6, derde lid, van de Ltg, artikel 6, derde lid, van de Ltt, artikel 7, eerste lid, van de Lop.

³ Op grond van artikel 4 lid 3 van het Landsbesluit toezicht assurantiebemiddelaars (AB 2014 no. 6) is artikel 14d van de Ltv van overeenkomstige toepassing op assurantiebemiddelaars.

Gezien de diversiteit en omvang van de instellingen waarop de onderhavige richtlijn van toepassing is, is ook in deze richtlijn gekozen voor een 'principle based' benadering. Dat wil zeggen dat in de richtlijn de (minimum-)norm is opgenomen. Het is de verantwoordelijkheid van een instelling om, afhankelijk van de aard, de omvang, de complexiteit en het risicoprofiel van haar bedrijf, op een adequate wijze invulling te geven aan de in de richtlijn opgenomen normen. De instelling kan zich daarbij mede laten leiden door hetgeen in deze toelichting is opgenomen. Tevens mag van een instelling worden verwacht dat zij kennis neemt en rekenschap geeft van de relevante internationale standaarden en guidance documenten (bijvoorbeeld documenten van het Basel Committee on Banking Supervision, de International Association of Insurance Supervisors en de International Organisation of Pension Supervisors).

2. Integere uitoefening van het bedrijf

Integer handelen is de eigen verantwoordelijkheid van de instelling en is in het belang van de instelling zelf. Instellingen dienen een adequaat beleid voor een integere uitoefening van hun bedrijf te voeren en hun bedrijfsvoering zodanig in te richten dat de integere uitoefening van hun bedrijf gewaarborgd is. Het vorenstaande houdt in de bewustwording, bevordering en handhaving van integer handelen binnen alle lagen van de organisatie. De instelling bepaalt zelf op welke wijze invulling wordt gegeven aan het beleid en hoe de bedrijfsvoering wordt ingericht, zij het dat in de toezichtlandsverordeningen is aangegeven waarop het beleid en de bedrijfsvoering in ieder geval moet zijn gericht:

- a. het tegengaan van belangenverstrengeling;
- b. het tegengaan van witwassen en terrorismefinanciering;
- c. de naleving van de bij of krachtens de Landsverordening voorkoming en bestrijding witwassen en terrorismefinanciering (Lwtf) of een andere wettelijke regeling ter zake van de voorkoming en bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering gestelde regels;
- d. het tegengaan van strafbare feiten of andere wetsovertredingen door de instelling of haar werknemers, die het vertrouwen in de instelling of de financiële markten kunnen schaden;
- e. het tegengaan van relaties met cliënten of andere zakelijke relaties die het vertrouwen in de instelling of in de financiële markten kunnen schaden; en
- f. het tegengaan van andere handelingen door de instelling of haar werknemers, die zodanig ingaan tegen hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt, dat daardoor het vertrouwen in de instelling of in de financiële markten kan worden geschaad.⁴

Deze normen worden in de onderhavige richtlijn verder ingevuld. De instelling dient een systematische analyse uit te voeren van de integriteitsrisico's. Op basis van de uitkomst van een dergelijke analyse wordt het integriteitsbeleid en de daaraan verbonden procedures en maatregelen opgesteld en geïmplementeerd.

⁴ Artikel 19a, tweede lid, van de Ltk, artikel 14d, tweede lid, van de Ltv, artikel 6, tweede lid, van de Ltg, artikel 6, tweede lid, van de Ltt, artikel 6, tweede lid, van de Lop.

3. Betrouwbaarheid en geschiktheid

Betrouwbare en geschikte bestuurders, andere (mede)beleidsbepalers, leden van de raad van commissarissen, dan wel van het orgaan van de instelling dat een aan die van raad van commissarissen gelijksoortige taak heeft, en betrouwbare houders van een gekwalificeerde deelneming dragen bij aan een stabiele en integere financiële sector. Het doel daarvan is dat klanten en andere belanghebbenden kunnen vertrouwen op financiële instellingen. Om die reden worden voornoemde personen getoetst op hun betrouwbaarheid en/of geschiktheid. De toetsing van de betrouwbaarheid richt zich op feiten, omstandigheden en antecedenten waaruit blijkt dat het vertoonde gedrag van de betrokkene niet in overeenstemming is met een integere invulling en uitoefening van de functie van de betrokkene. De toetsing van de geschiktheid richt zich op het beoordelen van de kennis, vaardigheden en professioneel gedrag van de betrokkene. Bij de toetsing van de geschiktheid wordt rekening gehouden met de (beoogde) functie van de persoon, de aard, de omvang, de complexiteit en het risicoprofiel van de instelling en de samenstelling en functioneren van het collectief. Aan het wettelijk vereiste van geschiktheid en betrouwbaarheid moet doorlopend worden voldaan.

4. Consultatie

In de Ltk en de Ltv is opgenomen dat de door de CBA gegeven richtlijnen met betrekking tot de integere bedrijfsuitoefening en de betrouwbaarheid- en geschiktheidstoetsing slechts kunnen worden gegeven of gewijzigd na overleg met de betrokken representatieve organisaties.⁵ Om die reden heeft de CBA overleg gepleegd met de representatieve organisatie van de banken, de Aruba Bankers Association (ABA), en de representatieve organisatie van de verzekeraars, de Insurance Association of Aruba (IAA). Daarnaast heeft de CBA onverplicht de richtlijn in concept toegezonden aan de geregistreerde geldtransactiebedrijven, trustkantoren en ondernemingspensioenfondsen ter becommentariëring.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2

De beoordeling van de betrouwbaarheid richt zich op feiten en omstandigheden die relevant zijn om vast te stellen of het vertoonde gedrag van een bestuurder, andere (mede)beleidsbepaler, lid van de raad van commissarissen dan wel van het orgaan van de instelling dat een aan die van raad van commissarissen gelijksoortige taak heeft, of de houder van een gekwalificeerde deelneming in overeenstemming is met een integere invulling en uitoefening van de functie van betrokkene. Zulke feiten en omstandigheden zijn onder meer:

- a. niet de waarheid spreken;
- b. geen openheid geven over voor het toezicht relevante onderwerpen;
- c. niet discreet omgaan met vertrouwelijke informatie;
- d. zich niet houden aan richtlijnen of afspraken; en

⁵ Artikel 19a, vierde lid, van de Ltk, artikel 14d, vierde lid, van de Ltv.

- e. het op onverantwoordelijke wijze optreden in de beroepsuitoefening.

Onder antecedenten wordt in dit verband onder meer verstaan:

- strafrechtelijke antecedenten (Bijlage A1 en A2);
- financiële antecedenten (Bijlage B⁶);
- toezichtantecedenten (Bijlage C⁷);
- fiscale antecedenten (Bijlage D⁸);
- overige antecedenten (Bijlage E⁹).

Alleen de antecedenten vermeld in Bijlage A2 vormen een limitatieve opsomming. De overige bijlagen bevatten een niet-limitatieve opsomming.

Gelet op de aard en de ernst van de misdrijven genoemd in Bijlage A2, worden de aan die misdrijven ten grondslag liggende gedragingen, indien sinds de dag waarop de uitspraak onherroepelijk is geworden, minder dan 8 jaar zijn verstreken, in principe geacht onverenigbaar te zijn met de belangen die de sectorale toezichtlandsverordeningen beogen te beschermen, tenzij evident sprake is van verzachtende omstandigheden (bijvoorbeeld de jeugdige leeftijd van de dader toen het misdrijf werd begaan). De CBA vormt derhalve nog altijd een eigen (marginaal) oordeel terzake. Indien 8 jaar zijn verstreken sinds een onherroepelijke veroordeling ter zake een misdrijf genoemd in Bijlage A2, dan beoordeelt de CBA (opnieuw) of door tijdsverloop het gewicht van het antecedent minder zwaar is gaan wegen en of dat de aan het misdrijf ten grondslag liggende gedragingen nog steeds onverenigbaar zijn met de belangen die de desbetreffende toezichtlandsverordening beoogt te beschermen (de strafbare feiten genoemd in Bijlage A2 zijn immers ook genoemd in Bijlage A1).

Indien er sprake is van strafbare feiten, zoals vermeld in bijlage A1, dan vormt de CBA een eigen oordeel over deze antecedenten.

Een antecedent dat op zichzelf genomen van weinig betekenis zou zijn voor de CBA, kan in combinatie met andere factoren of gedragingen van de betrokkene, de ‘druppel zijn die de emmer doet overlopen’ en dus met zich brengen dat de CBA tot het oordeel komt dat de betrouwbaarheid niet buiten twijfel staat. Dit betekent dat bijvoorbeeld een vrijspraak door de strafrechter of het uitblijven van

⁶ De financiële antecedenten die een indicatie ofwel afbreukrisico (kunnen) geven over de betrouwbaarheid, zijn opgenomen in bijlage B. Deze zijn onderverdeeld in privé en zakelijk. De privé financiële antecedenten hebben vooral betrekking op de persoonlijke financiële situatie. De zakelijke antecedenten geven een beeld over eventuele financiële problemen die zich hebben afgespeeld of afspelen bij een instelling waar de betrokkene (mede)beleidsverantwoordelijkheid draagt of heeft gedragen.

⁷ Bijlage C ziet toe op de relatie met de toezichthouder(s) voor wat betreft de betrouwbaarheid. Niet ieder verschil van mening met de toezichthouder leidt tot een onbetrouwbaarheidsoordeel. Wel kan een neiging tot weigeren om gevolg te geven aan formele en rechtsgeldige besluiten van de toezichthouder, alsmede bewust onjuiste of onvolledige informatie verstrekken, leiden tot onbetrouwbaarheid.

⁸ Bijlage D betreft de fiscale antecedenten die zijn onderverdeeld in privé en zakelijk. De privé fiscale antecedenten hebben betrekking op de vraag of betrokkene ooit een onherroepelijk fiscale vergrijpboete is opgelegd en/of er een lopende procedure aanhangig is die tot het opleggen van een vergrijpboete kan leiden. De zakelijke fiscale antecedenten geven een beeld over eventuele opgelegde vergrijpboetes of lopende procedures die oplegging van een vergrijpboete tot gevolg kan hebben ten aanzien van een belastingsubject wiens beleid (mede)bepaald wordt/werd door betrokkene.

⁹ In bijlage E is de rubriek ‘overige antecedenten’ opgenomen. Hieronder vallen mede conflicten of incidenten met de vorige werkgever aangaande de correcte invulling van zijn functie of naleving van gedragsnormen in verband met die taakvervulling en dit conflict heeft geleid tot het opleggen van een arbeidsrechtelijke sanctie aan betrokkene (zoals bijvoorbeeld in de vorm van een waarschuwing, berisping, schorsing of ontslag), of betrokkene is onderworpen aan een procedure tot het treffen van tuchtrechtelijke, disciplinaire of andere vergelijkbare maatregelen door of vanwege een organisatie van beroepsgeenoten van betrokkene in of buiten Aruba en deze procedure heeft tot maatregelen geleid.

strafrechtelijke vervolging niet op voorhand betekent dat er geen twijfel zou kunnen bestaan over de betrouwbaarheid van betrokkene.

Artikel 3

De instelling is er zelf verantwoordelijk voor dat haar bestuurders, andere (mede)beleidsbepalers, leden van de raad van commissarissen dan wel van het orgaan van de instelling dat een aan die van raad van commissarissen gelijksoortige taak heeft, zowel individueel als collectief, geschikt zijn. Indien de instelling de geschiktheidsbepaling naar de mening van de CBA in onvoldoende mate uitvoert, dan kan de toetsing teruggelegd worden bij de instelling.

Het gaat erom dat de voorgedragen persoon geschikt is voor de functie. Betrokkene moet beschikken over voldoende kennis, vaardigheden en professioneel gedrag om de functie op een adequate wijze in te vullen. Kennis betreft wat de betrokkene weet en welke inhoudelijke inzichten de betrokkene heeft verworven. Vaardigheden geven aan wat de betrokkene kan en dat betrokkene ingezet kan worden om in specifieke situaties een bepaald gedrag te laten zien, bijvoorbeeld in onderhandelingsprocessen, tijdens gesprekken of in de praktijk. Professioneel gedrag omvat de persoonlijke eigenschappen en gedragingen die de houding (attitude) of stijl reflecteren op de werkvloer en in de bestuurskamer en in relatie tot klanten, de CBA en andere stakeholders. Geschiktheid kan onder meer worden aangetoond met behulp van opleiding, relevante (werk)ervaring en competenties. Opleiding en ervaring mogen niet te zeer zijn verouderd gelet op de snelle ontwikkelingen binnen de financiële markten. Met relevante werkervaring wordt bedoeld de ervaring die is opgedaan in een werkomgeving die overeenkomt met de soort instelling en/of het type functie waarin de betrokkene werkzaam is of zal zijn. Competenties kunnen ook elders zijn opgedaan. Competenties die – onder meer – als relevant worden beschouwd zijn:

- authenticiteit;
- besluitvaardigheid;
- communicatief vermogen;
- helikopterzicht en oordeelsvorming;
- klant en kwaliteitsgerichtheid;
- leiderschap;
- loyaliteit;
- omgevingsactiviteit;
- onafhankelijkheid;
- onderhandelingsvaardigheid;
- overtuigingskracht;
- samenwerkingsvermogen;
- strategische sturing;
- stressbestendigheid;
- verantwoordelijkheid;
- voorzittersvaardigheid.

Deze competenties zijn niet cumulatief of limitatief. Dit betekent dat ook andere competenties door een instelling kunnen worden gebruikt om geschiktheid aan te tonen. Het is aan de instelling om te bepalen welke competenties voor een bepaalde functie van belang zijn en vervolgens samen met de betrokkene aan te tonen over welke competenties de betrokkene beschikt en op welke wijze hij deze toepast. Om competenties inzichtelijk te maken kan een instelling bijvoorbeeld een assessment laten uitvoeren (bijvoorbeeld door een gespecialiseerd bureau). Welke competenties van belang zijn is afhankelijk van de functie, de aard, de omvang, de complexiteit en het risicoprofiel van de instelling en de samenstelling en het functioneren van het collectief waarvan de betrokkene deel uitmaakt of uit zal maken. De competenties die nodig zijn kunnen per functie en per instelling verschillen.

Een bestuurder, andere (mede)beleidsbepaler of lid van de raad van commissarissen, dan wel van het orgaan van de instelling dat een aan die van raad van commissarissen gelijksoortige taak heeft, dient te beschikken over kennis, vaardigheden en professioneel gedrag op verschillende gebieden. In het kader hiervan dient de betrokkene (doorlopend) geschikt te zijn met betrekking tot in ieder geval de volgende onderwerpen:

- a) bestuur, organisatie en communicatie, waaronder het aansturen van processen, taakgebieden en medewerkers, het naleven en handhaven van algemeen aanvaarde sociale, ethische en professionele normen, waaronder het tijdig, juist en duidelijk informeren van de CBA;
- b) producten, diensten en markten waarop de instelling actief is, inclusief relevante wet- en regelgeving en financiële (en actuariële) aspecten.
- c) beheerste en integere bedrijfsvoering; en
- d) evenwichtige en consistente besluitvorming, waarbij onder meer de belangen van cliënten en andere stakeholders een centrale positie innemen.

Artikel 4

Dit artikel bevat een (niet-limitatieve) opsomming van de inlichtingen van de instanties of personen en overige informatie die door de CBA worden gebruikt om inzicht te verkrijgen in de voornemens, handelingen en antecedenten van de betrokkene, alsmede zijn kennis, vaardigheden en professioneel gedrag.

De beoordeling van de betrouwbaarheid en geschiktheid geschiedt onder andere aan de hand van de informatie zoals opgenomen in het door de CBA vastgestelde toetsingsformulier ('Personal Questionnaire' of 'PQ'). De PQ is beschikbaar via de website van de CBA of kan op aanvraag worden toegezonden. De ingevulde PQ moet worden ingediend, vergezeld van de volgende documenten:

- een gewaarmerkte kopie van het paspoort van de betrokkene;
- een uittreksel van het Bevolkingsregister van betrokkene;
- een verklaring van goed gedrag van betrokkene;
- een kopie van de uitkomst van eventuele betrouwbaarheid- of geschiktheidstoetsingen van andere financiële toezichthouders;
- kopieën van diploma's en certificaten van betrokkenen;
- het curriculum vitae van betrokkene;

- het aanname- en selectiebeleid en de daarop geënte procedures;
- het functieprofiel;
- informatie inzake het besluitvormingsproces betreffende de selectie van de betrokkene en de overwegingen die daaraan te grondslag liggen.

Uiteraard staat het de CBA vrij om ten behoeve van de beoordeling van de betrouwbaarheid en geschiktheid aanvullende informatie op te vragen.

Artikel 5

Dit artikel beoogt het voorkomen van conflicterende belangen als gevolg van de combinatie van meerdere (beleidsbepalende) functies. De CBA zal beoordelen of de andere functie die de betrokkene bekleedt niet te veel tijd in beslag neemt om de betrokkene in staat te stellen om op een adequate wijze invulling te geven aan de functie bij de instelling. Ook zal de CBA in haar beoordeling meenemen of de belangen waardoor de betrokkene geacht wordt zich in de andere functie te laten leiden niet strijdig zijn of zouden kunnen zijn met de belangen die de betrokkene in het kader van zijn functie bij de instelling in acht zal moeten nemen. Met het oog op de bescherming van de integriteit en reputatie van de instelling en de sector waartoe de instelling behoort, moet ook de schijn van belangenverstrengeling te allen tijde worden voorkomen. Zo zal de CBA bij de voorgenomen benoeming van een (lokale) PEP (politieke prominente persoon) in een (mede)beleidsbepalende functie bij een instelling de mogelijke belangenconflicten steeds nadrukkelijk in haar beoordeling betrekken en zal de CBA van zowel de instelling als betrokkene kunnen vragen om te onderbouwen dat van (de schijn van) belangenconflicten geen sprake kan zijn. Onder een PEP wordt, in lijn met artikel 1 van de Lwtf, verstaan, een persoon die een vooraanstaande publieke functie bekleedt of in de afgelopen 5 jaar heeft bekleed, alsmede directe familieleden en naaste geassocieerden van een dergelijke persoon. Hieronder vallen in ieder geval:

- staatshoofden, regeringsleiders, ministers en staatssecretarissen;
- parlementsleden;
- leden van hooggerechtshoven, constitutionele hoven en andere hoge rechterlijke colleges die uitspraken doen waartegen doorgaans geen verder beroep mogelijk is;
- leden van rekenkamers;
- ambassadeurs en zaakgelastigden;
- hoge legerofficieren;
- leden van bestuurs-, leidinggevende of toezichthoudende organen van overheidsbedrijven;
- posten die op internationaal niveau worden bekleed, zoals vertegenwoordiger bij de Verenigde Naties.

Artikel 6

De betrouwbaarheid en geschiktheid van de betrokkene wordt door de CBA beoordeeld voordat de functie mag worden uitgeoefend. Betrouwbaarheid en geschiktheid zijn echter vereisten waar doorlopend aan moet worden voldaan. Een hertoetsing kan door de CBA nodig worden geacht indien feiten en/of omstandigheden hiertoe redelijkerwijs aanleiding geven. De CBA kan uiteraard

gebruikmaken van haar reguliere toezichtsbevoegdheden om vast te stellen of sprake is van een redelijke aanleiding.

Voorbeelden van mogelijke aanleidingen voor hertoetsing zijn:

- a. Een ingrijpende wijziging in het risicoprofiel, aard, omvang, complexiteit van de onder toezicht staande instelling (bijvoorbeeld in geval van een significante/risicovolle overname). Onder zulke omstandigheden kan het wenselijk zijn om te herbeoordelen of het huidig bestuur of de raad van commissarissen over voldoende kennis, vaardigheden en professioneel gedrag beschikt die de gewijzigde omstandigheden vereisen.
- b. De bevindingen uit hoofde van on-site onderzoeken.
- c. Informatie verkregen van andere toezichthouders.
- d. Informatie uit de media (bijvoorbeeld: mogelijke betrokkenheid bij onoorbare praktijken).
- e. Vertrek van één bestuurder/commissaris zonder een directe vervanger, waarbij er duidelijke signalen zijn dat de overige bestuursleden/commissarissen onvoldoende in staat zullen zijn om het takenpakket van het vertrokken lid adequaat op te pakken.
- f. Wezenlijke rolverandering binnen het collectief (van één of meerdere bestuurders/commissarissen).
- g. Wanneer de governance hier aanleiding toe geeft (bijvoorbeeld in het geval van een DGA¹⁰-structuur met onvoldoende checks and balances).
- h. Aantoonbaar zonnekoning gedrag (sterke leiders die geen tegenspraak/kritiek dulden).
- i. Naar het oordeel van de CBA inadequaat handelen van de directie/raad van commissarissen bij incidenten.
- j. Antecedent (bijvoorbeeld de instelling of bestuurder heeft een bestuurlijke boete van de CBA opgelegd gekregen).
- k. Onverwachte, significante verslechtering van de resultaten.
- l. Zorg over de integere en beheerste bedrijfsvoering; inadequate financiële en "regulatory" rapportages; het aanbieden van omstreden/schadelijke producten of het verstrekken van onjuiste, onduidelijke en/of misleidende informatie (klachten van klanten over onzorgvuldige dienstverlening).
- m. Voortdurende ernstige zorgen van de CBA over het gehanteerde bedrijfsmodel of strategie met weinig inzicht op verbetering.
- n. Voortdurende ernstige zorgen van de CBA over de bedrijfscultuur met weinig inzicht op verbetering.
- o. Voortdurende ernstige zorgen van de CBA over de opzet en het functioneren van de compliance functie binnen de instelling met weinig zicht op verbetering.
- p. Structureel niet of niet tijdig reageren op verzoeken van de toezichthouder.
- q. Groot personeelsverloop waarbij er signalen zijn dat dit verband houdt met de bedrijfscultuur, waaronder de wijze waarop de instelling wordt bestuurd.
- r. Het (herhaaldelijk) overtreden van wet- en regelgeving.

Of de CBA overgaat tot hertoetsing is afhankelijk van de specifieke omstandigheden van het geval (bijvoorbeeld de aard en ernst van de overtreding, de verwijtbaarheid van de betrokken persoon en de

¹⁰ DGA = Directeur Groot Aandeelhouder.

belangen die in het geding zijn waaronder die welke de desbetreffende wet beoogt te beschermen). Indien de CBA overgaat tot hertoetsing ligt het zwaartepunt van deze toetsing bij het handelen en feitelijk functioneren van de betrokkene in de praktijk: op welke wijze heeft hij of zij zijn of haar kennis en vaardigheden ingezet en hoe getuigt bijvoorbeeld de besluitvorming en inrichting van de bedrijfsvoering van professioneel gedrag.

Artikel 7

Een instelling dient te beschikken over helder geformuleerde beleidsuitgangspunten en procedures en maatregelen ter beheersing van integriteitsrisico's. Deze risico's kunnen voortvloeien uit activiteiten, relaties en handelingen van alle onderdelen van een instelling. Het is derhalve van belang dat een instelling op systematische wijze een analyse uitvoert van de integriteitsrisico's die samenhangen met onder meer haar organisatiestructuur, bedrijfscultuur, cliënten, de jurisdicties waar haar cliënten zijn gevestigd, producten en diensten en de wijze van het aanbieden van haar producten of verlenen van haar diensten. Een analyse van integriteitsrisico's omvat een beoordeling van de aard, de mate van waarschijnlijkheid en de impact van deze risico's. Integriteitsrisico's verschillen per instelling en per sector waartoe een instelling behoort, terwijl het ene bedrijfsonderdeel van een instelling wellicht aan andere of grotere risico's is blootgesteld dan het andere. Een instelling dient de volgende fasen te doorlopen om integriteitsrisico's te herkennen en te beheersen: (i) risicoanalyse, (ii) beleidsbepaling, (iii) beleidsuitvoering en (iv) evaluatie en bijstelling.

(i) Risicoanalyse:

Een instelling dient zelf een juiste inschatting te maken van integriteitsrisico's. Integriteitsrisico's zijn – onder andere – witwassen, terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering, corruptie, belangenverstrengeling en diverse vormen van fraude (intern/extern). Ten behoeve van deze analyse licht de instelling zelf op continue basis de eigen organisatie door om te bezien bij welke onderdelen van de instelling er integriteitsrisico's bestaan.

(ii) Beleidsbepaling:

Een instelling formuleert aan de hand van het resultaat van de analyse haar beleid om de risico's te beperken en beheersen. Een instelling zet vervolgens het beleid om in organisatorische en administratieve procedures en maatregelen. De onderwerpen ten aanzien waarvan een instelling ten minste over procedures en maatregelen zal behoren te beschikken zijn nader uitgewerkt in artikel 8 tot en met 16.

(iii) Beleidsuitvoering:

Een instelling maakt het beleid en de procedures en maatregelen uitdrukkelijk bekend aan alle lagen en/of onderdelen van de organisatie en voert deze uit. Een instelling stimuleert de toepassing van het beleid en naleving van de procedures en maatregelen binnen de organisatie. Doorlopende training is een belangrijk instrument om de effectieve implementatie binnen de organisatie te waarborgen.

(iv) Evaluatie en bijstelling:

Een instelling verricht tenslotte periodiek een evaluatie van de effectiviteit en actualiteitswaarde van het beleid en de procedures en maatregelen. Uit een dergelijke evaluatie dient te blijken dat de betreffende instelling (a) zodanig georganiseerd is dat de integriteitsrisico's beheerst worden en (b)

dat de instelling adequaat kan optreden tegen eventuele incidenten. Een instelling past dit beleid, indien noodzakelijk, aan om de integere uitoefening van het bedrijf blijvend te waarborgen.

Artikel 8

Een integriteitsbewuste bedrijfscultuur doelt op een sfeer en klimaat waarin, naast het naleven van wet- en regelgeving, ook in ruimere zin het zich gedragen of handelen op een wijze die uitlegbaar en te verantwoorden is. Een cultuur waarin de professionele, individuele verantwoordelijkheid gestimuleerd en beloond wordt; een cultuur waarin niet alleen wordt gehandeld naar de letter maar ook naar de geest van de wet.

De instelling dient zorg te dragen voor de bewustwording, de bevordering en handhaving van de principes neergelegd in het beleid, alsmede de procedures en maatregelen. Deze procedures en maatregelen dragen bij aan de vorming van de bedrijfscultuur van de instelling. De bedrijfscultuur is een belangrijke interne omgevingsfactor ter inbedding van integer handelen. Er zijn verschillende elementen die een instelling dient mee te nemen om een integere bedrijfscultuur en daarmee een integere bedrijfsvoering te waarborgen en integer handelen binnen de organisatie te bevorderen, te weten – onder meer:

- belangenafweging/evenwichtig handelen: alle relevante belangen onderkennen en zichtbaar meewegen;
- consistent handelen: handelen in lijn met doelstellingen en keuzes;
- bespreekbaarheid: stimuleren van een positief kritische houding van werknemers en ruimte geven voor het bespreken van besluiten, andere opvattingen, fouten, en taboes;
- voorbeeldgedrag: ‘tone and behavior at the top’ (persoonlijke integriteit, waaronder het voorkomen van (de schijn van) belangenverstrengeling);
- uitvoerbaarheid: realistische targets stellen en het verwijderen van perverse prikkels en verleidingen;
- transparantie: vastleggen van en communiceren over doelstellingen en principiële keuzes naar alle stakeholders toe;
- handhaving: aan niet-naleving worden consequenties verbonden.

De instelling dient de verschillende elementen zodanig te concretiseren dat integer gedrag een natuurlijk onderdeel wordt van de bedrijfscultuur. De CBA kan nadrukkelijk kijken naar zaken zoals leiderschap en leiderschapstijlen, overtuigingen en waarden van medewerkers, de openheid waarmee zaken besproken worden en onbewuste collectieve gedragspatronen. Vaak manifesteren de gedragsrisico's zich al als er financieel nog geen vuiltje aan de lucht lijkt te zijn. Door alert op gedragssignalen te reageren, kan er worden ingegrepen voordat de risico's zich verwezenlijken. Bij de controle op de naleving van dit artikel kan de CBA haar algemene toezichtsbevoegdheden inzetten, zoals het opvragen van inlichtingen en het betreden van alle plaatsen. In dit kader kunnen toezichthouders van de CBA ook als toehoorder een vergadering van bijvoorbeeld de Raad van Bestuur en/of de Raad van Commissarissen bijwonen. Doel van de observatie is informatie te verkrijgen hoe wordt overlegd en hoe men zich gedraagt bij overleggen en besluiten.

Artikel 9

Kredietinstellingen, elektronisch geldinstellingen en verzekeraars hanteren geen beloningsbeleid dat de soliditeit van de instelling of de belangen van hun stakeholders waaronder cliënten, werknemers, aandeelhouders en investeerders kan aantasten. Een dergelijk beloningsbeleid bevat geen beloningsprikkel die ertoe kunnen leiden dat bestuurders of werknemers van de instelling hun eigen (korte termijn) belangen laten prevaleren boven het (lange termijn) belang van de instelling. De recente internationale financiële crisis heeft aangetoond dat een beloningsbeleid dat aanzet tot het nemen van excessieve risico's de effectiviteit van een degelijk en doeltreffend risicobeheer kan ondermijnen en te sterk risiconemend gedrag in de hand werken. Perverse beloningsprikkel worden wereldwijd gezien als één van de oorzaken van de recente internationale financiële crisis. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om prikkels die ertoe kunnen leiden dat het klantbelang wordt veronachtzaamd, zoals een eenzijdige oriëntatie op het belang en winstrealisatie op korte termijn. De ongewenste prikkelwerking kan uitgaan van de gekozen prestatiecriteria maar kan ook worden veroorzaakt door een ongewenst hoog percentage variabele beloning, waarbij een te sterke nadruk ligt op het nastreven van korte termijn doelstellingen. Welke risico's voor een kredietinstelling, elektronisch geldinstelling of verzekeraar aanvaardbaar zijn, is sterk afhankelijk van onder meer de financiële situatie van de desbetreffende instelling, haar strategie, risicobereidheid en risicotolerantie.

Artikel 10

Belangenverstrengeling, of de schijn daarvan, kan negatieve gevolgen hebben voor zowel de cliënten van de instelling als de instelling zelf. Ook kan (de schijn van) belangenverstrengeling het vertrouwen in de financiële markten als geheel schaden. Het is derhalve van belang dat instellingen over beleid beschikken om belangenverstrengeling of de schijn daarvan tegen te gaan. Het beleid van de instelling ten aanzien van belangenverstrengeling moet duidelijk maken hoe er bijvoorbeeld dient te worden omgegaan met persoonlijke, professionele en financiële belangen in relatie tot het omgaan met cliënten en andere relaties, het omgaan met (vertrouwelijke) informatie, het aangaan van cliëntrelaties en het vervullen van nevenactiviteiten.

Ook bij het verlenen - en gedurende de looptijd wijzigen - van diensten van de instelling (bijvoorbeeld kredieten of verzekeringen) aan bestuurders of andere (mede)beleidsbepalers en leden van de raad van toezicht of de raad van commissarissen (of een soortgelijk orgaan) of aan familieleden van deze personen, bestaat het risico van (de schijn van) belangenverstrengeling. Dit is met name het geval wanneer het verlenen van de dienst geschiedt op basis van niet-marktconforme voorwaarden. Met het oog op het voorkomen van belangenverstrengeling zijn in het tweede lid bepalingen opgenomen ten aanzien van het verlenen van diensten op basis van personeelscondities aan bestuurders of andere (mede)beleidsbepalers.

Een instelling kan tegen personeelscondities diensten aanbieden aan bestuurders of andere (mede)beleidsbepalers. De condities waaronder dit geschiedt, vallen binnen het kader van de algemene arbeidsvoorwaarden en moeten vastgesteld en vastgelegd worden. Het gaat hier zowel om financiële

voorwaarden, zoals prijsstelling en kortingen, als om overige voorwaarden zoals looptijden en het inkomen van degene aan wie een krediet wordt verleend.

Aan het verlenen van diensten aan bestuurders of andere mede beleidsbepalers is in het derde lid een extra voorwaarde verbonden. Aangezien zij zelf een beleidsbepalende rol hebben ten aanzien van personeelscondities bestaat met betrekking tot de onder deze condities aan hen verleende diensten de verplichting tot goedkeuring door de raad van toezicht of de raad van commissarissen dan wel een soortgelijk orgaan.

Indien van deze vastgestelde personeelscondities geen gebruik wordt gemaakt of ervan wordt afgeweken - bijvoorbeeld ten aanzien van de hoogte van het krediet - dienen op basis van het derde lid onder sub a. geldende commerciële voorwaarden en zekerheidsstellingen te gelden. Beoordeling van bestuurders of andere (mede)beleidsbepalers buiten het systeem om is niet toegestaan. Indien diensten uitsluitend worden aangeboden aan bestuurders en andere (mede)beleidsbepalers en dus niet aan derden, dan dienen marktconforme voorwaarden te worden gehanteerd.

Gezien hun toezichthoudende functie mogen, op basis van het derde lid onder sub b., aan leden van de raad van toezicht of de raad van commissarissen of een soortgelijk orgaan en houders van een gekwalificeerde deelneming enkel tegen de gebruikelijke commerciële voorwaarden diensten worden verleend. Dit geldt ook voor familieleden (niet-zijnde medewerkers) van leden van het orgaan belast met toezicht, van bestuurders en andere (mede)beleidsbepalers.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat het gaat om afzonderlijke verlening van diensten aan familieleden. Zo valt bijvoorbeeld een hypothecair krediet dat op naam van de bestuurder of (mede)beleidsbepaler en diens partner staat niet onder de beperking van het tweede lid sub b.

De voor kredietinstellingen geldende "Supervisory Directive III.3 Credit extensions to Insiders" moet steeds in acht worden genomen.

Artikel 11

Afgeschermdde rekeningen zijn rekeningen waarbij de gegevens over de identiteit van een cliënt niet zichtbaar zijn, terwijl die identiteitsgegevens wel (elders) binnen de kredietinstelling bekend zijn. Afgeschermdde rekeningen hebben veelal ten doel de privacy en veiligheid van de betrokken cliënt(en) te beschermen. Hoewel dat op zichzelf gerechtvaardigde belangen zijn, is met het oog op de hieraan verbonden risico's van belang dat kredietinstellingen restrictief omgaan met het openen van dergelijke rekeningen.

Artikel 12

Een (vermeende) misstand kan betreffen een (dreigend) strafbaar feit, een (dreigende) schending van regels, een (dreiging van) bewust onjuist informeren van (toezichthoudende) organen; een

onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten die een gevaar vormt voor het goed functioneren van de instelling of een (dreiging van) bewust achterhouden, vernietigen of manipuleren van informatie over deze feiten. In voorkomende gevallen kan het aanwijzen van een externe vertrouwenspersoon, met het oog op de adequate uitvoering van de regeling, nodig zijn.

Artikel 13

Een belangrijk onderdeel van het beleid met betrekking tot integriteit is de behandeling en vastlegging van gedragingen of gebeurtenissen die een ernstig gevaar vormen voor de integere uitoefening van het bedrijf. Daarbij maakt het geen verschil of het incident wordt veroorzaakt door een gedraging van personeelsleden, bestuurders, leden van de raad van commissarissen of door natuurlijke of rechtspersonen die werkzaamheden verrichten ten behoeve van de betrokken instelling. Onder gedraging wordt verstaan zowel een doen als een nalaten. Als incidenten zijn in ieder geval gedragingen en gebeurtenissen aan te merken die hebben geleid of naar verwachting zouden kunnen leiden tot:

- a) aangifte bij de justitiële autoriteiten;
- b) (potentiële) bedreiging voor het voortbestaan van de instelling;
- c) ernstige tekortkoming in de opzet of werking van de procedures en maatregelen voor een integere bedrijfsvoering;
- d) ernstige mate van publiciteit, financiële gevolgen of reputatieschade voor de instelling of de sector.

Voorbeelden van incidenten zijn onder meer:

- (interne of externe) fraude;
- inval door strafrechtelijke autoriteiten (huiszoeking) of onderzoek ter plaatse door de Directie der Belastingen;
- rechtszaken die gevolgen met zich kunnen brengen voor de financiële positie en/of de reputatie van de instelling dan wel voor de sector;
- (tijdelijk) niet of onvoldoende functioneren van het IT systeem;
- achterstand in het melden van ongebruikelijke transacties.

De interne organisatie van een instelling dient zodanig te zijn opgezet dat incidenten die inbreuk kunnen maken, of hebben gemaakt, op de integriteit van de instelling worden geconstateerd, vastgelegd en aanleiding zijn tot het nemen van correctieve maatregelen. Naast maatregelen tegen de veroorzaker van het incident zal een instelling ook maatregelen moeten nemen bestaande uit het verbeteren van interne procedures of het aanpassen van het beleid ter preventie van herhaling van een vergelijkbaar incident en beheersing van het aan het incident onderliggende risico. Een instelling informeert de CBA onverwijld omtrent incidenten. Dit betekent dat een schriftelijke incidentmelding zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 2 werkdagen (48 uren) nadat het incident is gedetecteerd, door de CBA moet zijn ontvangen. Een mondeling bericht over een incident moet altijd schriftelijk worden bevestigd binnen voornoemde termijn.

Artikel 14

Een onafhankelijke compliance-functie is van belang om toezicht te houden op de naleving van wettelijke voorschriften en interne regels en procedures en derhalve voor de integere uitoefening van het bedrijf van de instelling. De wijze waarop deze functie wordt vormgegeven is afhankelijk van de aard en omvang van de instelling. De wettelijke vereisten met betrekking tot de invulling van deze functie voor wat betreft de naleving van de wet- en regelgeving op het gebied van de voorkoming en bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering zijn opgenomen in artikel 47, eerste lid, van de Lwtf en onderdeel 2.5 van het Handbook for the prevention and detection of money laundering and combating the financing of terrorism for financial and trust services business regulated by the Centrale Bank van Aruba (AML/CFT Handbook) voor wat betreft kredietinstellingen, levensverzekeraars, geldtransactiebedrijven en trustkantoren (de zogenoemde Money Laundering Compliance Officer). De compliance officer moet zijn taak op een effectieve wijze uitvoeren en daartoe door de instelling in staat worden gesteld. De compliance officer dient mitsdien te beschikken over deugdelijke kennis en ervaring, en voldoende middelen en autoriteit. Bovendien dient de compliance officer onafhankelijk te zijn. De compliance officer is verantwoordelijk voor het bijstaan van de directie van de instelling met betrekking tot de effectieve beheersing van de (integriteits)risico's die de instelling loopt. De taken van de compliance officer houden onder meer in:

- het gevraagd en ongevraagd adviseren van de directie met betrekking tot de naleving van wet- en regelgeving en de interne regels en gedragscodes alsmede het op de hoogte houden van de directie van de ontwikkelingen op dit gebied.
- het opstellen, implementeren, aanpassen en het in stand houden van passende strategie, beleid, procedures en maatregelen van een instelling, inclusief de doorlopende training van medewerkers, directie en raad van commissarissen.
- het identificeren en beoordelen van de (integriteits)risico's.
- het monitoren van de naleving van wettelijke voorschriften en het rapporteren aan de directie en/of de raad van commissarissen ter zake;
- het uitvoeren van de taken in overeenstemming met een compliance programma.

Afhankelijk van de soort instelling kan bij invulling van de compliance-functie aansluiting worden gezocht bij de internationale aanbevelingen zoals opgenomen in de volgende publicaties: "Compliance and the compliance function in banks" van het Basel Committee on Banking Supervision, "Insurance Core Principles" en "Issues Paper on Corporate Governance" van de International Association of Insurance Supervisors, "OECD/IOPS Good Practices for Pension Funds' Risk Management Systems" van de International Organisation of Pension Supervisors en de Organisation for Economic Co-operation and Development. De compliance-functie kan – ingeval een instelling beperkt van omvang is zoals bijvoorbeeld een klein ondernemingspensioenfonds – gecombineerd worden met andere passende functies, mits geen afbreuk wordt gedaan aan de onafhankelijkheid van de functie, geen sprake is van belangenverstrengeling en de taken naar behoren kunnen worden verricht.

Artikel 15

De regels inzake cliëntacceptatie sluiten aan bij het verplichte cliëntenonderzoek op grond van de Lwtf en het AML/CFT Handbook. Instellingen waarop de Lwtf en het AML/CFT Handbook van toepassing zijn, dienen uiteraard de daarin opgenomen voorschriften na te leven. Een goed begrip van de cliënt en diens risicoprofiel en van de uiteindelijke belanghebbende is echter niet alleen essentieel voor de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering, maar tevens relevant voor de integere bedrijfsvoering. Door een goed zicht op de eigen cliënten te houden en geen relaties aan te knopen met personen die het vertrouwen in de instelling kunnen schaden, kan voorkomen worden dat de integriteit van een instelling in gevaar komt. Het onderhavige artikel is dus ook van toepassing op instellingen waarop de Lwtf en het AML/CFT Handbook niet van toepassing zijn, zoals schadeverzekeraars en bemiddelaars in (uitsluitend) schadeverzekeringen. De reikwijdte en diepgang van de procedures en maatregelen zal afhangen van de aard van de risico's. Voor schadeverzekeraars en bemiddelaars in schadeverzekeringen zal bijvoorbeeld in ieder geval kunnen worden gedacht aan de beheersing van frauderisico's.

De instelling dient haar cliëntenbestand te verdelen in categorieën op basis van risico's die met de cliënt in kwestie samenhangen en risico's die met producten en diensten samenhangen. Daarbij dient de instelling de achtergrond van de cliënt te onderzoeken. Naarmate het risico groter is moeten meer gegevens van personen of entiteiten worden geverifieerd en additionele maatregelen worden getroffen om het hogere risico te beheersen. Voor de verschillende risicocategorieën gelden verschillende procedures met betrekking tot de acceptatie. Op grond van de Lwtf geldt reeds dat de instelling in ieder geval niet overgaat tot acceptatie van een cliënt indien diens identiteit niet afdoende is vastgesteld.

Na acceptatie dient de instelling periodiek te toetsen of de cliënt nog voldoet aan het risicoprofiel. Indien uit bepaalde transacties blijkt dat de cliënt afwijkt van het eerder vastgestelde profiel, dient de instelling na te gaan welke risico's dit eventueel met zich meebrengt. De frequentie en diepgang van die toets hangen af van de risicoclassificatie van de cliënt.

Een instelling dient alle gegevens die in het kader van de acceptatie van een cliënt zijn gebruikt om een risicoclassificatie, de analyse (overwegingen) van de cliënt in relatie met de door deze afgenomen producten en diensten, de onderliggende overwegingen en de resultaten die hebben geleid tot acceptatie van de cliënt zorgvuldig vast te leggen. Voorts omvat dit dossier tevens de maatregelen die ten aanzien van de desbetreffende cliënt worden getroffen ter beheersing van integriteitsrisico's. Tenslotte bevat het dossier tevens de gegevens met betrekking tot voortdurende toetsing of de cliënt nog steeds voldoet aan het risicoprofiel.

Artikel 16

Een instelling toetst zelf de betrouwbaarheid van personen die integriteitsgevoelige functies binnen haar organisatie vervullen. Die verplichting ziet niet alleen op de benoeming: de instelling dient periodiek een onderbouwde beoordeling van de betrouwbaarheid van die personen te blijven maken.

De verantwoordelijkheid van de instelling strekt zich uit tot allen die een dergelijke functie vervullen, inclusief (tijdelijke) inhuurkrachten. De instelling kan de beoordeling van de betrouwbaarheid van deze personen overlaten aan hun (officiële) werkgever, doch de instelling blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de beoordeling. De instelling dient hiertoe te beschikken over schriftelijke procedures en maatregelen met betrekking tot de 'screening' van medewerkers in integriteitsgevoelige functies. De doelstelling hiervan moet zijn: het handhaven en bevorderen van de integriteit van in dienst tredende en in dienst zijnde functionarissen bij de instelling en het creëren van een integriteitsbewuste bedrijfscultuur.

In het geval een instelling een medewerker in dienst heeft (in-employment screening) of neemt (pre-employment screening) die werkzaam is of zal zijn in een integriteitsgevoelige functie, dient de instelling zich een oordeel te vormen over de betrouwbaarheid van de betrokkene. Hiertoe kan zij onder meer overgaan tot:

- a) de betrokkene (via een sollicitatieformulier) expliciet te vragen naar voorvallen (incidenten) uit het verleden die van belang kunnen zijn voor het vormen van een oordeel over zijn/haar betrouwbaarheid;
- b) schriftelijke inlichtingen omtrent de betrouwbaarheid van betrokkene in te winnen bij de werkgever(s) bij wie betrokkene werkzaam is geweest (bijvoorbeeld de laatste vijf jaren), nadat de betrokkene hiervoor schriftelijk toestemming heeft gegeven;
- c) de betrokkene een verklaring omtrent het gedrag, in de zin van de 'Landsverordening op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent het gedrag' (AB 1989, no. GT 83), te laten overleggen.

Artikel 17

Gezien de inhoud van de onderhavige richtlijn en de maatregelen die de instellingen dienen te nemen om te voldoen aan deze richtlijn, zullen de instellingen **per 1 september 2015** dienen te voldoen aan deze richtlijn. Zodoende wordt aan de instellingen een redelijke termijn van zes (6) maanden vanaf datum van inwerkingtreding gegund om te kunnen voldoen aan deze richtlijn. Dit laat uiteraard onverlet dat een instelling tot 1 september 2015 onverkort moet voldoen aan de wettelijke norm en op grond van de sectorale toezichtlandsverordening die op haar van toepassing is een adequaat beleid voor een integere uitoefening van het bedrijf moet voeren en haar bedrijfsvoering zodanig moet inrichten dat de integere uitoefening van het bedrijf is gewaarborgd.

